

37. Все по-малко официални преводи

Индулгенциите, които Външно раздава на агенциите за преводи, т. нар. „договори“ за възлагане на официални преводи, са основният двигател на сегашната уредба на преводаческата дейност у нас. Тези договори, тълкувани „разширително“ подобно на измамническо пълномошно, издигат агенциите за преводи в ранг „лицензирани“ и им вменияват изключително широки правомощия не само за извършване на официални преводи, но и на всякакви преводи изобщо. Самочувствието на агенциите, получили индулгенция от Външно, е толкова голямо, че си позволяват чрез рекламите си да отменят регистрации на фирми в Търговския регистър, като обявяват всички преводачески фирми без „договор“ с Външно за нелегитимни.

Обаче на хоризонта на розовото небе на агенциите се задава тъмен облак. От години натискът срещу Външно за отмяна на „правилника“ от 1958 става все по-силен и през последните две-три години стигна до кулминацията си, след като омбудсманът и комисията за защита на конкуренцията гневно заклеймиха този псевдо-нормативен акт. Ако обаче някой буреносен ден мълния удари „правилника“, Външно няма да съжалява, защото отдавна се готви за този ден. Той ще бъде траурен само за агенциите за преводи, защото основанието за

получаване на индулгенции от Външно ще отпадне автоматично с гибелта на „правилника“.

А как се готви Външно за „черния петък“ или който и да е друг ден, когато агенциите ще потънат в траур поради кончината на „правилника“? Приходите от такси за неприсъствено заверяване на подписите на преводачите сигурно ще бъдат компенсирани от други такси, които управниците ще предвидят, когато това кранче се въртне.

Нито Външно, нито която и да било държавна институция няма да бъде лишена от приходите, получавани от „услуги“, които извършват на населението. Затова, когато Външно прекрати да дава индулгенции на агенциите за преводи, ще се появят други богопомазани, които доста солено ще таксуват гражданите за всеки документ, издаден в превод на един или повече чужди езици.

Именно издаването на документи на чужди езици е камъчето, което ще преобърне колата на агенциите. Към тези документи, разбира се, не спадат само такива, които се „легаллизират“ от Външно. И други министерства подготвят, а дори са започнали да издават документи на чужди езици.

На първо място това са дипломите, издавани от висшите учебни заведения, които представляват доста голяма част от документите, на които се правят официални преводи. Постепенното изместване на българоезичните дипломи от двуезични или такива, издадени на

най-широко използваните чужди езици, ще намали чувствително обема на официалните преводи и по този начин – приходите на агенциите. Разбира се, все още ще се превеждат дипломи на хора, които са се дипломирали преди ерата на чуждоезичните дипломи, но те постепенно ще намалеят, както с остаряването, така и с изселването от България на притежателите на българоезични дипломи. Освен това, притокът на български младежи, които са се дипломирали в чужбина, също ще намалее, понеже младите все повече биват отблъсквани от държавата-мащеха.

И така, дипломите, издавани на чужди езици, ще наложат една нова тенденция в дейността на агенциите. За да компенсират загубите от намаляване броя на дипломите за превод, те все по-яростно ще се рекламират като агенции... за легализации! (Разбирайте: куриерски услуги). Но и този апетитен пай постепенно намалява. България е вече член на международна конвенция за издаване на извлечения от актове за гражданско състояние. В информация за тази конвенция, публикувана на сайта на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, се казва: „Многоезичните извлечения от актовете за гражданско състояние, издадени от една държава-членка по Конвенцията се признават и имат пряко действие на територията на останалите страни-членки (без необходимост от легализация или друга подобна формалност), което от

своя страна води до значително спестяване на време и средства за гражданите.“

Забележете: „без необходимост от легализация или друга подобна формалност“! Тази конвенция направо е убиец на агенции! Представете си колко от документите за преводи изведнъж ще станат само далечен спомен, от който собственици и мениджъри на агенции ще въздъхват тежко и тъжно и с горчивина ще шепнат: „Ех, актчета за раждане, къде сте?“

Но не само актовете за раждане и други документи за гражданско състояние ще се отлеят от агенциите за преводи. Постепенно в Европейския съюз голяма част от документите, издавани от държавни и общински учреждения, ще започнат да се издават и на други езици и нуждата от превод и „легализация“ на тези документи ще отпадне.

В един доста тежък за агенциите момент, когато те обърнат към Външно зор, пълен с надежда и упование, то ще ги срита като улични псета и ще им викне: „Циба! Няма вече индулгенции за вас!“

Този ден, макар и неизвестно кога, рано или късно ще дойде. Той чука на вратата, макар и слабо, но се чува все по-ясно и всеки момент лекото почукване ще се превърне в думкане.